

Till Holmöns Byamäns samfällighetsförening

Rapport/betraktelse från uppdrag som förhandlare och som sammankallande för markägargruppen vid förhandlingar med Slitevind under projekteringstid för vindkraft

---

Att nu i efterhand och efter så många år i stora drag beskriva vad som hände på Ön när Slitevindsprojektet planerades, är en svår uppgift, men jag gör ett försök för jag tror att många markägare önskar någon form av information om vad som verkligen hände. Självt tycker jag att det är befriande att ge min mening och erfarenheter från projektet som inleddes med växelsång av Fredrik Lindahl VD vid Slitevind och Stellan Lundberg, konsult vid Ångpanneföreningens kontor i Tavelstö, när de i kommunalsalen i Holmöns skola redogjorde för vindkraftsprojektet som de önskade bygga upp på Holmöarna.

Projektet framställdes med övertygande fakta och med konsultens visdom och klokhet som tilltalade samtliga närvarande markägare, trots det fanns en annan tänkbar aktör. En markägare föreslog vid sammanträdet att Slitevind ensamt skulle få förtroendet med orden "det räcker med en aktör". Alla i salen satt tysta och det beslutades gå vidare utifrån Slitevinds koncept. Detta prövades vid två senare tillfällen av närvarande markägare i kommunalsalen och grunden till projektet låg därvid fast. Därefter utsågs undertecknad som förhandlare för markägarna då Bengt Krisandersson avböjt pga avståndet mellan hemmet och mm. Jag frågade stämman om det var allas mening dels att Slitevind skulle komma på tal som entreprenör dels att jag skulle utses till förhandlare, vilket de två stämmorna enhälligt sade ja till.

Ett förslag till vindkraftsarrende upprättades av LRF konsult men jag själv insåg det komplexa när två entreprenörer försökte få tillstånd ett arrendekontrakt trots stämmobeslutet att enbart satsa på Slitevind. Detta innebar att jag tog till mig en grupp markägare och kallade gruppen för markägargruppen. Det var Inge H, Valter H, Göran W, Olle N, Bengt K och undertecknad. Göran W ersattes senare av särskilda skäl med Lars J. Efter ett flertal sammankomster med Slitevind och dess konsult och projektledare samt jurist godtogs förslaget till arrendekontraktet av markägarna, som ansåg det vara acceptabelt. Samarbetet inom gruppen fungerade utmärkt och markägarna fick regelbundna informationer av entreprenören samt av markägargruppen. Parterna ansåg att gruppen borde fortsätta vidare för att underlätta och samråda om övriga viktigare frågor som hörde till

vindkraftsplaneringen och som även rapporterades till Holmöns byamän. Det var frågor om ägarförhållanden till fastigheter, vägsträckningar, synpunkter på verksplaceringar, placering av fågeltorn, information till ornitologer vid starten, att vara behjälplig vid kulturutredning, och att delta i samråd avseende kompensationsåtgärder med en våtmark vid Degersjön. För min del innebar arbetet med våtmarken två arbetsdagar vad gällde frågor om markägandet och utbredningen. Projektledaren skulle själv ta kontakt med Stiftet (en av markägarna), något som aldrig blev av.

När projektet ändrades och masthöjden skulle höjas från 100 meter till 200 meter, kände jag att det nu blev en fråga, som varje markägare måste godkänna. En sådan förändring ingick inte i mitt uppdrag varför jag krävde omförhandling av vindkraftsavtalet. Projektledaren valde istället att lägga fram ett förslag till ett tilläggsavtal. De flesta som var positiva till projektet godkände tilläggsavtalet, men själv gjorde jag det inte. Jag ansåg att förändringen med så stora vindkraftverk skulle omringa byn och störa på många sätt. Det fanns grannar som kontaktade mig och sade att de skulle lämna byn och sina hus om den högre masthöjden blev verklighet.

Från början ansåg jag att 100 meters masthöjd borde kunna accepteras efter samråd och tillstånd av myndigheter, men ju längre projekteringstiden rullade i väg och ingen tillståndsansökan inlämnades till myndigheter försvann tilltron till projekteringsarbetet och projektledaren, vilket även dryftades internt i markägargruppen. Bengt K hade också farhågor, men sa "vi har ju ingen annan".

På ett möte vid Rex restaurang i Umeå, i närvaro av många markägare, meddelade slutligen Kroon, Slitevinds styrelseordförande, att Slitevind inte längre var entreprenör utan överlätit projektet till projektledaren Tommy N och hans företag Gröna Holmön. Senare meddelade jag skriftligt till Tommy N att jag inte längre hade tilltro till hans projekteringsarbete och delgav detta till byamännen vid ett årsmöte med önskemål om att bli befriad från uppdraget som förhandlare. Ordföranden Lars J borde ha kallat till stämma och valt ny förhandlare, men så skedde inte. Reaktionen lät inte vänta på sig. De kom först från Tommy N och därefter från Stellan Lundberg. De ansåg Sven Nordblad som lämpligare att fortsätta i arbetet i markägargruppen, "han skulle minsann säkert ordna så att vindkraft kunde byggas på Holmöarna". Huruvida Lars J hade något finger med i spelet vet jag ej. På hemresa efter sammanträdet över kvarken fick jag veta av en klasskamrat från Holmöns skola att jag plötsligt blivit motståndare till vindkraft, fastän min skrivelse till byamännen hade annan text och lästes upp vid stämman av mötets sekreterare.

Från mina tidigare anställningar har jag stor erfarenhet av byggprojekt och ansvariga projektledare, men jag har aldrig mött en projektledare med Tommy N arbetsmetodik. Ett intryck var att det närmast rörde sig om bondfångeri!

Tråkigt nog kan jag bara konstatera att allt vårt arbete i markägargruppen med lojalitet och engagemang för alla markägares bästa och med målet att försöka hjälpa och underlätta för entreprenören blev förgäves. Både för mig och för markägargruppen kan det ses som en bortkastad arbetsinsats och att vindkraftsprojektet var en falsk vision, som temporärt

knäckte framtidshoppet på byn och för många som är engagerade i Holmöns framtid. Men dessbättre tycks byn ändå utvecklas och överleva utan vindkraft.

Nu gäller det för alla att slicka såren. Av många skäl kan vindkraft troligen aldrig tillskapas på Holmön. Entreprenörerna har knappast någon glädje av nedlagda projekteringsarbeten, som blivit förlegade och föråldrade. Jag själv och förhoppningsvis även Holmöns byamän har säkert lärt oss mycket av misstagen.

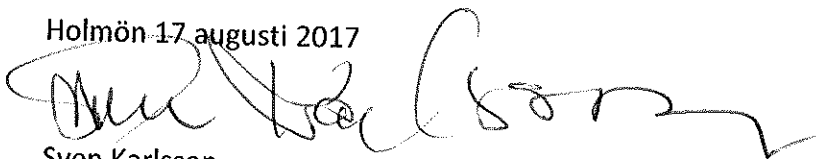
Sammanfattningsvis är min uppfattning att det aldrig kan etableras någon storskalig energisatsning i form av vindkraft på Holmön. Däremot kan småskaliga energisatsningar ske av enskilda fastighetsägare.

Det är också anmärkningsvärt att planerna på storskaliga våtmarker på Öarna fortsätter. Planerna på våtmark på Degersjön sågs ju som en kompensationsåtgärd ur miljöhänsyn för att underlätta ansökan hos tillståndsmyndigheter. Nu har det ersatts av en våtmark på Söråkern men problemet med en våtmark "mitt i byn" är att det blir ett myggtillhåll. Med tanke på hur det utvecklats vid våtmarkerna kring Dalälvens utlopp ligger sådana projekt inte i tiden.

Nu bör Holmöns Byamän, som utsåg mig till sammankallande i markägargruppen, sätta ned foten och fatta beslut om att avsluta arbetet med planerna på vindkraft på Holmöarna och att avsluta arbetet med planer på våtmarker "mitt i byn". Det hittillsvarande arbetet med frågorna har inneburit dålig stämning, osämja och oenighet som enligt min uppfattning försvårar arbetet med Holmöns framtid

Slutligen vill jag ha ersättning för de telefonkostnader som jag hade under arbetet i markägargruppen och skickar en separat räkning till Byamans kassör.

Holmön 17 augusti 2017

Sven Karlsson

Utsedd som sammankallande av Holmöns Byamän för vindkraftsärendet